

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: PE-6C/24/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3622201626
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2023:3622201626.8

Uznesenie

Okresný súd Prievidza v spore žalobcu Slovenská republika, za ktorú koná Okresný úrad Bratislava, so sídlom Bratislava, Tomášikova 46, číselný identifikátor 00151866 001 proti žalovanej A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - D. E., E. XXX/XX, zastúpenej JUDr. Jaroslavom Valjentom, advokátom v Partizánskom, Jesenského 232, o zaplatenie 35 347,67 € s príslušenstvom, eventuálne o zaplatenie 20 505,16 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd zmenu žaloby navrhnutú žalobcom v písomnom podaní zo dňa 09.02.2023, doručenom súdu dňa 13.02.2023 zamieta.

II. Súd zmenu žaloby navrhnutú žalobcom na pojednávaní dňa 18.10.2023 zamieta.

III. Súd konanie zastavuje.

IV. Súd návrh na prerušenie konania zamieta.

V. Žalovaná má proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, vo výške o ktorej rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, súdny úradník.

odôvodnenie:

(1) Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 14.12.2022 domáha proti žalovanej zaplatenia náhrady škody v sume 35 347,67 € s príslušenstvom, eventuálne náhrady škody v sume 20 505,16 € s príslušenstvom a náhrady trov konania.

(2) Žalobu odôvodnil tým, že je správcom majetku štátu. Štát – Slovenská republika z dôvodu odúmrtie vstúpil do práv a povinností zomretého B. C. F.. Po jeho smrti boli z jeho vkladnej knižky realizované viaceré hotovostné výbery, ktorými sa žalovaná mala na úkor žalobcu bezdôvodne obohatiť o 20 219,67 €. Žalovaná vedela, že dedičstvo pripadlo Slovenskej republike. Banka 15.12.2018 prijala od žalovanej peňažnú hotovosť vo výške 15 128 €, ktorú mala vybrať z termínovaného vkladu a vložiť na vkladnú knižku poručiťľa, následne dňa 21.12.2018 peniaze so zostatkom 35 347,67 € pre seba vybrať. Ak žalovaná vybrala len 20 219,67 €, niekto musel po smrti poručiťľa vybrať cca 15 000 €. Žalobca žalovanú vyzval na dobrovoľné plnenie, tá sa bráni námietkou premlčania.

(3) Súd vyzval žalobcu uznesením zo dňa 31.01.2023, aby doplnil žalobu tak, že konkretizuje, akého príslušenstva sa domáha.

(4) Žalobca písomne dňa 13.02.2023 doplnil žalobu tak, že sa domáha úroku z omeškania 7% ročne od 14.12.2022 do zaplatenia zo sumy 35 347,67 €, a eventuálne úroku z omeškania 5% ročne od 03.06.2022 do zaplatenia zo sumy 20 505,16 €. Súd toto podanie posúdil podľa jeho obsahu ako zmenu (rozšírenie) žaloby, pretože sa týmto návrhom rozširuje uplatnené právo (pôvodne v petite len istina) o príslušenstvom (úrok z omeškania) – a to v súlade s § 140 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

(5) Súd nariadil na prejednanie sporu pojednávajúce na 18.10.2023. Pri príprave na pojednávajúce súd zistil, že vo veci vedenej na tunajšom súde pod spisovou značkou PE-1T/30/2023 je uplatnený rovnaký nárok ako v tomto spore.

(6) Žalobca pred otvorením pojednávajúce zmenil žalobu tak, že sa domáha zaplatenia 20 505,16 € s 5% úrokom z omeškania od 03.06.2022 do zaplatenia a pôvodný primárny petit vzal späť.

(7) Súd na pojednávajúce najskôr posúdil, či sú splnené podmienky konania. Za tým účelom vykonal dokazovanie oboznámením spisu tunajšieho súdu sp. zn. PE-1T/30/2023, z neho najmä: trestného oznámenia zo dňa 21.04.2022 prijatého dňa 26.04.2022 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 1, uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia na č.l. 13 a zápisnice o výsluchu svedka – poškodeného na č.l. 22. Súd sa oboznámil aj s tým, či po podaní obžaloby poškodený riadne pokračuje v uplatňovaní svojich práv poškodeného v trestnom konaní.

(8) Z trestného oznámenia na č.l. 1 vyplýva, že žalobca, za ktorého konal Okresný úrad Bratislava, oznámil Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Bratislava III dňa 26.04.2022, že sú tu okolnosti nasvedčujúce, že bol spáchaný trestný čin. Ten mal byť spáchaný konaním páchatel'a – žalovanej tak, že z vkladnej knižky poruči'tel'a vybrala celkom 20 500 €, čím mala poškodiť majetkové práva štátu o sumu asi 20 500 €. Žalobca si uplatnil ako poškodená strana náhradu škody vo výške 20 522,88 €, na úhradu ktorej navrhol zaviazat' páchatel'a.

(9) Z uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia na č.l. 13 vyplýva, že vo veci bolo začaté trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a zároveň žalovanej vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku za pokračovací prečin krádež podľa § 212 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, pretože na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že obvinená (v tomto spore žalovaná) po smrti B. C. F. vybrala z jeho účtu viaceré sumy, pričom tieto sumy boli majetkom žalobcu, čím si mala prisvojiť cudziu vec tým, že sa jej zmocnila a spôsobiť poškodenú – Slovenskej republike celkovú škodu vo výške 20 500 €.

(10) Zo zápisnice o výsluchu svedka – poškodeného na č.l. 22 vyplýva, že žalobca si v trestnom konaní uplatnil svoje práva poškodeného podľa § 46 Trestného poriadku, osobitne právo podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku na náhradu škody v plnom rozsahu v prípade neúspechu na civilnom súde. Výšku škody vyčíslil na 20 219,67 €, eventuálne na 35 347,67 €.

(11) Z obsahu pripojeného trestného spisu vyplýva, že žalobca riadne pokračuje aj po podaní obžaloby v uplatňovaní si práv poškodeného v trestnom konaní. Zástupca poškodeného (žalobcu v tomto spore) na hlavnom pojednávajúce dňa 04.10.2023 vyhlásil, že si uplatňujú škodu vo výške 20 522,88 €, prípadne je možné korigovat' ju podľa toho, ako bolo ustálené v predsúdnom konaní.

(12) Súd pri rozhodovaní vychádzal z nasledujúcich právnych predpisov a súdnej praxe:

(13) Podľa § 140 ods. 1 CSP zmena žaloby je návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo.

(14) Podľa § 142 ods. 1 CSP o prípustnosti zmeny žaloby súd rozhodne spravidla na pojednávajúce, na ktorom bola zmena navrhnutá, alebo na pojednávajúce, ktoré nasleduje bezprostredne po tom, ako bola zmena žaloby uplatnená podaním mimo pojednávajúce.

(15) Podľa § 143 ods. 1 až ods. 3 CSP súd nepripustí zmenu žaloby, ak by výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom na konanie o zmenenej žalobe. Súd nepripustí zmenu žaloby ani vtedy, ak by na konanie o zmenenej žalobe bol vecne alebo kauzálny príslušný iný súd. Ak súd nepripustí zmenu žaloby, pokračuje v konaní o pôvodnej žalobe.

(16) Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

(17) Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

(18) Podľa § 46 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradit' túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

(19) Podľa ustálenej súdnej praxe publikovanej v Zbierke rozhodnutí pod č. R II/1962 z návrhu na náhradu škody musí byť zrejmý dôvod a výška uplatňovaného nároku. Požiadavka, aby sa uviedla výška škody, neznamená, že sa musí uviesť presne celá škoda. Musí sa však uviesť aspoň minimálna suma, ktorú poškodený žiada. Ak poškodený včas uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenej trestným činom, nič nebráni tomu, aby ju neskôr spresnil. Nárok na náhradu škody možno spresniť až dovtedy, kým sa súd neodoberie na záverečnú poradu. Ak poškodený neuviedie v návrhu na náhradu škody výšku alebo

dôvod uplatňovaného nároku, ale len všeobecne žiada náhradu škody, súd ho odkáže na konanie o občianskoprávných veciach alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

(20) Podľa ustálenej súdnej praxe publikovanej v Zbierke rozhodnutí pod č. R III/1967 návrh na náhradu škody môže poškodený riadne uplatniť už od samého začiatku trestného konania, prípadne ešte skôr, ako sa začalo trestné stíhanie.

(21) Podľa rozhodnutia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 5 Obo 34/2008 riadne uplatnenie nároku na náhradu škody v trestnom konaní je v zmysle ustanovenia § 82 O. s. p. (teraz § 159 CSP – pozn. súdu) začatím konania a tvorí prekážku začatého konania, ak bola žaloba v občianskom súdnom konaní podaná až potom, čo bol uplatnený návrh na náhradu škody v trestnom konaní.

(22) Súd z obsahu spisu vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. PE-1T/30/2023 zistil, že žalobca si uplatnil rovnaký nárok, ako si uplatňuje v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. PE-6C/24/2022 (proti rovnakej osobe, z rovnakých skutkových dôvodov a v rovnakej výške). O tomto nároku sa rozhoduje v adhéznom trestnom konaní, ktoré v čase rozhodovania súdu v tejto veci naďalej pokračuje a nebolo skončené. Nárok bol v adhéznom trestnom konaní uplatnený už v podanom trestnom oznámení, teda dňa 26.04.2022. Žaloba v tomto spore bola podaná až dňa 14.12.2022, teda neskôr, ako bol nárok uplatnený v adhéznom trestnom konaní. S poukazom na ustanovenie § 159 CSP a na rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 5 Obo 34/2008 tvorí adhézne trestné konanie vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. PE-1T/30/2023 prekážku veci začatej vo vzťahu ku konaniu vedenému pod spisovou značkou PE-6C/24/2022. Keďže toto konanie začalo neskôr, je potrebné ho zastaviť.

(23) Žalobca zároveň vzal žalobu späť ešte pred otvorením pojednávania vo vzťahu k pôvodnému uplatnenému nároku na zaplatenie 35 347,67 € s príslušenstvom. S poukazom na § 145 ods. 2 CSP je dôvod na zastavenie konania v tejto časti aj z dôvodu čiastočného späťvzatie žaloby. Keďže ale späťvzatie žaloby je v rozsahu celého predmetu konania odôvodnené prekážkou veci začatej, tento dôvod zastavenia konania „konzumuje“ čiastočné zastavenie konania podľa § 145 ods. 2 CSP. Preto súd rozhodol vo výroku III. len o zastavení (celého) konania, osobitne o zastavení konania v tej časti, v ktorej vzal žalobca žalobu späť, nerozhodoval.

(24) Keďže bol dôvod na zastavenie konania (prekážka veci začatej), nebolo možné pokračovať v konaní o zmenách žalobného návrhu, ktoré žalobca v priebehu konania predniesol. Preto súd v zmysle § 143 CSP zmeny žaloby nepripustil a návrhy žalobcu zamietol (výroky I. a II.).

(25) Po uvedení predbežného právneho názoru súdu žalobca prostredníctvom svojho zástupcu navrhol prerušiť konanie, keďže pre rozhodnutie je dôležité rozhodnutie, ktoré sa očakáva v trestnom súdnom konaní. Súd tomuto návrhu nevyhovel (výrok IV).

(26) Podľa § 162 ods. 3 CSP o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

(27) Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

(28) Žalobca nešpecifikoval, aká otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, sa má v trestnom súdnom konaní riešiť. Súd žiadnu takúto otázku nezistil. Je nepochybné, že v trestnom súdnom konaní sa rieši aj otázka náhrady škody. Vyriešenie tejto otázky však nie je významné pre rozhodnutie súdu v tomto konaní. Významné je už samotné riešenie tejto otázky v trestnom súdnom konaní. Avšak nie v tom zmysle, že by bol dôvod čakať na výsledok trestného konania, ale v tom zmysle, že prebiehajúce trestné konanie bráni konaniu o podanej žalobe. Preto dôvod na prerušenie konania nebol, naopak, v čase rozhodovania súdu bol dôvod na úplné zastavenie konania.

(29) Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

(30) Podľa § 256 ods. 1, ods. 2 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane. Ak strana procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak neboli vznikli, súd prizná náhradu týchto trov protistrane.

(31) Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

(32) O trovách konania súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP. Zastavenie konania v tejto veci procesne zavinil žalobca tým, že podal žalobu, hoci si musel byť vedomý toho, že v tom čase si už uplatňoval rovnaký nárok v adhéznom trestnom konaní, v ktorom konaní riadne pokračoval a pokračuje. Svojou procesnou aktivitou tak spôsobil, že vznikla prekážka veci začatej a konanie v tomto spore muselo byť podľa § 159 CSP zastavené. Preto zodpovedá za trovy, ktoré v tomto konaní vznikli.

(33) V súlade s § 262 ods. 1 CSP súd o trovách rozhodol v tomto uznesení, pretože sa ním konanie končí. V súlade s § 262 ods. 2 CSP o výške trov rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom o zastavení konania a o nároku na náhradu trov konania je prípustné odvolanie. (§ 357 písm. a), písm. m) CSP)

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Proti výrokom o zamietnutí zmien žaloby (I. a II.) a prerušení konania (IV.) samostatné odvolanie prípustné nie je. (§ 355 ods. 2 CSP)